

Savonlinnan kaupungin lausunto Etelä-Savon maakuntaliitolle Savonlinnan kaupungin keskeisimmistä edunvalvonnan tavoitteista ja painopisteistä vuosille 2025 - 2026

Tausta:

Etelä-Savon maakuntaliitto tavoitteena on toimia aktiivisesti ja ennakoivasti maakunnan ja sen kuntien kanssa ja tuottaa ajantasaisia tietoja kuntien päätöksenteon tueksi. Edunvalvonnan painopisteiden ajantasaisuuden tarkistamiseksi maakuntaliitto pyytää kuntia ja kaupungeja toimittamaan maakuntaliitolle vapaamuotoisen, päivitetyn listauksen kunnan kannalta keskeisimmistä edunvalvonnan tavoitteista ja painopisteistä vuosille 2025 – 2026.

Edunvalvonnan tavoitteet pyydetään toimittamaan perjantaihin 14.3.2025 mennessä Etelä-Savon maakuntaliiton kirjaamoon, kirjaamo@esavo.fi

Savonlinnan kaupungin lausunto:

1. Saavutettavuus

1.1 Vt 14 Juva – Savonlinna - Parikkala välin kehittäminen

1.1.1 Esitys: Vt14 Juva – Savonlinna – Parikkala välin investoinnin käynnistäminen. ELY-keskus on jakanut Juva-Savonlinna-Parikkala välin kehittämistoimenpiteet yhteensä 45 eri osaan, näin ollen kehittämisinvestointi on mahdollista aloittaa priorisoidusti myös mittaluokaltaan pienemmissä pistemäisissä erissä.

1.1.2 Kevyen liikenteen väylä Tanhuvaaran Urheiluopistolle. Suomessa on yhteensä 11 urheiluopistoa, joista Savonlinnan Tanhuvaara on ainoa, jolle ja jolta ei johda kevyen liikenteen väylää. Tästä aiheutuu merkittävä epäsuhta, sillä urheiluopistolle kevyen liikenteen väylä on sekä saavutettavuusasia että yksi liikuntapaikoista.

1.1.3 Moinsalmentie (15197). Tien ongelmana on mm. uraisuus ja päällystevauriot. Vaatii perusparannusta, erityisesti väli Nousialan jäteasema – Tanhuvaara (Pitkälä), jossa KVL vaihtelee 1100 – 1500 ajoneuvon välillä.

1.1.4 Pyöräily- ja kävelyedellytysten parantaminen kohdassa valtatie 14 / Kiesitie, Savonlinna. Valtatie 14 on valtion ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen yhdessä ylläpitämä valtatie. Liikennemäärä valtatiellä 14 on keskimäärin 4 000 ajoneuvoa vuorokaudessa, Savonlinnan kohdalla selvästi enemmän. Kausivaihtelu on suurta, kun tie on suosittu kesämatkailun väylä.

- 1.1.5 Rantasalmentien (464) parantaminen. Sairaaloiden tehtäväjaon muutokset sekä lisääntyvä yhteistyö johtavat lisääntyvään kiireellisten sairaskuljetusten tarpeeseen Savonlinnan ja Kuopion yliopistollisen sairaalan välillä. Potilasturvallisuuden varmistamiseksi Rantasalmentien kunto ja kunnossapito tulee olla kaikissa olosuhteissa riittävällä tasolla.
- 1.1.6 Seututie 474 ja yhdystie 4741 erityisesti Savonrannan taajaman kohdalla. Tietä on kunnostettu, mutta Savonrannan taajaman pohjoispuolen kunnostusta ei ole tehty. Tie on huonossa kunnossa, tiessä on routavaurioita ja uria. Liikenne on lisääntynyt viime vuosina mm. matkailun ja erityisesti puukuljetusten lisääntymisen myötä.

1.2 Raideliikenteen kehittäminen välillä Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala

- 1.2.1.1 Esitys: Edunvalvonnallisesti on tärkeä vaikuttaa erityisesti liikenne- ja viestintäministeriöön, että parhaillaan lausunnolla olevasta lainsäädännöstä koskien rautatieliikenteen toimivaltaisista alueellisista viranomaisista tulee kunnille taloudellisesti järkevä, eikä esimerkiksi raideliikenneinfraa ja muita toiminnan kustannuksia siirretä täysimääräisesti kuntien maksettavaksi. Esitetty lainsäädäntö ei mahdollista henkilöliikenteen käynnistämistä ratavälillä Pieksämäki - Savonlinna, koska kaikki valtion kustannukset on siirretty kuntien vastuulle.
- 1.2.2 *Ratasiltainvestointi Savonlinnan Laitaatsalmeen raidevälille Savonlinna – Pieksämäki*
- 1.2.2.1 Esitys: Valtion investointi mahdollistaisi suoran yhteyden Parikkala – Pieksämäki välillä ja toisi tehdyille ratainvestoinneille parhaan mahdollisen hyödyn. Laitaatsalmen ratasillan kustannusarvioksi on aiemmin arvioitu noin 15 miljoonaa euroa.
- 1.2.3 *Raidevälin Parikkala - Savonlinna – Pieksämäki sähköistäminen*
- 1.2.3.1 Esitys: Laitaatsalmeen rakennetaan ratasilta, lisäksi Pieksämäki – Savonlinna - Parikkala väli sähköistetään kokonaisuudessaan.
- 1.2.4 *Ostoliikenteen jatkaminen välillä Savonlinna – Parikkala*
- 1.2.4.1 Esitys: Jatketaan VR:n ja liikenne- ja viestintäministeriön välistä ostoliikennesopimusta myös vuoden 2030 jälkeen. Savonlinnan kaupungin tavoitteena on pitää yhteysvälillä nykyisen tasoinen ostoliikenne. Lisäksi kaupunki tavoittelee toisen junavaunun saamista yhteysvälille jo olemassa olevalla sopimuskaudella.

1.3 Savonlinnan lentoaseman ja lentoliikenteen kehittäminen

1.3.1 Esitys: Savonlinnan ja Helsingin välistä lentoliikennettä ja sen valtion rahoitusta tuetaan liikenne- ja viestintäministeriön toimesta myös vuosina 2026-2028. Valtioneuvosto tarkastelee kevään 2025 puoliväliriihessä maakuntalentojen osalta yhdenvertaista sopimusmallia. Savonlinnan kaupunki toteaa, että lentoliikennettä koskevat ratkaisut tulisi tarkastella yhdenvertaisesti eri kaupunkien välillä, tällä hetkellä eri kaupunkien välillä on eroavaisuuksia kulujen jakautumisesta valtion ja kaupungin välillä. Savonlinnan kaupunki toteaa myös, että kansainvälisen matkailun ja charter-lentoyhteyksien laajentamiseksi Finavian lentokenttäverkosto ja säännöllinen maakuntakenttien reittiliikenne ovat kriittisen tärkeitä. Toisin sanoen kansainväliset asiakkaat eivät saavuta Savonlinnaa, Saimaata ja Itä-Suomen matkailukohteita muuten kuin lentoyhteyksien kautta. Esimerkiksi maakunnallisen lentokenttäverkoston kannattavuutta ei voida tarkastella pelkästään Finavian kustannusten ja kannattavuuden näkökulmasta, vaan rinnalla tulisi pohtia muita alue- ja kansantalouden vaikutuksia.

Savonlinnan kaupunki esittää myös, että työ- ja elinkeinoministeriö tukisi 500 000 eurolla vuodessa Savonlinnan kansainvälisiä charter-lentoyhteyksiä ja matkailumarkkinointia läntiseen Eurooppaan.

1.4 Saaristoisuus

Savonlinnassa on runsaasti ympärivuotista ja kausiasutusta saaristossa, jonne kuljetaan losseilla tai lautoilla. Asumisen ja yrittämisen edellytykset saaristossa on turvattava. Suomessa toimii tällä hetkellä noin 25 yksityistiekuntien ylläpitämää lossia ja -lauttaa, joista seitsemän sijaitsee Savonlinnan Pihlajavedellä. Lossien ja lauttojen toiminnan tukemista valtionavulla on jatkettava vähintään nykyisellä tasolla. Tulevaisuudessa on kiinnitettävä huomiota yksityislossi- ja lauttakannan teknisen kunnon ja ympäristöystävällisyyden kohentamiseen sekä uushankintojen tukemiseen.

2 Uudistuvat elinkeinot ja TKI-toiminta

2.1 Korkeakoulutuksen kehittäminen Savonlinnan mallin mukaisesti

2.1.1 Esitys: Integroidaan yliopistoja ja ammattikorkeakouluja toisiinsa Savonlinnan korkeakoulukeskus- ja teknologiapuistomallilla, jossa ammattikorkeakoulun rakenteiden päälle rakennetaan yliopistotasoisia koulutusta ja tutkimusta.

2.2 Teknologiapuisto Nohevan kehittäminen

- 2.2.1 Esitys: Teknologiaapuiston innovatiivisille investointihankkeille kohdennetaan EU-rahoituksen lisäksi suoraa valtion rahoitusta. Kaupunki esittää, että valtio osallistuisi 70 %:n investointiavustuksella Noheva1 -laajennushankkeen edistämiseen. Noheva1 -laajennushankkeella luodaan teollisuuselektroniikan, sähköautomaatioalan ja osaamisintensiivisen liiketoiminnan tutkimus- ja kehitysympäristöt osaksi metsäbiotalouden teknologiaapuistoa. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat noin 5 milj. euroa. Tavoitteena on vahvistaa Itä-Suomen suurimman sähkömekaanisen- ja elektroniikkateollisuuden kasvukeskittymää ja synnyttää 200 uutta teollisuustyöpaikkaa Savonlinnaan. Lisäksi tuettaisiin teollisen puurakentamisen, biotuotekniikan sekä sähkö- ja automaatioalan koulutusta sekä professuureja Itä-Suomen elinkeinoelämän kasvun vauhdittamiseksi.

3 Muut edunvalvonnan painopisteet ja tavoitteet

3.1 Savonlinnan kansallinen kaupunkipuisto

- 3.1.1 Esitys: Ympäristöministeriö valmistelee päätöksen Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta kevään 2025 aikana. Savonlinnan kaupunki on jättänyt ympäristöministeriölle käsiteltäväksi päivitetyn hakemuksen Savonlinnan kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta.

3.2 Savonlinnan sairaalan kehittäminen

- 3.2.1 Esitys: Savonlinnan sairaalassa mahdollistetaan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon osalta lainsäädännön ja asetusten mahdollistamat toiminnot maksimaalisesti.

3.3 Ammatillisen koulutuksen kehittäminen Savonlinnan seutukunnalla

- 3.3.1 Esitys: Ammatillinen koulutus ei kestä enää uusia mahdollisia rahoitusleikkauksia, vaan nykyinen rahoituksen taso on turvattava

Ammatillisen koulutuksen uusi rahoituslainsäädäntö (2025, 2026) kaventaa aikuisemman väestön kouluttautumismahdollisuuksia, ja rahoituskriteerit vaikeuttavat yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavaa jatkuvaa oppimista. Uuteen ammattiin kouluttautuminen on oltava tavoiteltavaa ja mahdollista erityisesti työvoimapula-alojen kohdalla. Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Samiedu on Savonlinnan seutukunnan suurin koulutusorganisaatio keskimäärin 2000 tutkinto-opiskelijallaan, vuositasolla Samiedun koulutuksissa opiskelee noin 4500 asiakasta. Nuorten, oppivelvollisten osuus Samiedun tutkinto-opiskelijoista on noin 30 % ja loppuosa, noin 70 % opiskelijoista on aikuisempia uuden osaamisen hankkijoita. Aikuiset opiskelevat yhä useammin tutkinnon osan tai myös ammattia vaihtaen koko tutkinnon. Heidän opintonsa suuntautuvat pääosin uuden osaamisen hankintaan sekä ammatti- ja

erikoisammattitutkintoihin. Uusi ammatillisen koulutuksen rahoituslaki kaventaa merkittävästi ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suorittamista, mikä rapauttaa osaamis- ja koulutustasoa Suomessa ja erityisesti Savonlinnan kaltaisilla alueilla, joissa aikuisemmän väestön osuus on suuri. Suomalaisen yhteiskunnan huomio ei saa kiinnittyä vain korkeakoulutettujen 50 % tavoitteeseen, vaan väestön osaamisen taso on nostettava ja pidettävä yllä mm. ammatillisen koulutuksen eri mahdollisuuksilla. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suorittaminen tulee olla jatkossakin tavoiteltavaa, jotta työelämän tarpeisiin pystytään vastaamaan haasteellisen väestörakenteen alueilla sekä pitämään yllä alueiden huoltovarmuutta ja elinvoimaisuutta. On arvioitu, että 60 % työssäkäyvistä henkilöistä tarvitsee joka vuosi uutta osaamista työtehtävissään (PIAAC-tutkimus). Ammatillinen koulutus ei kestä enää uusia mahdollisia rahoitusleikkauksia, vaan nykyinen rahoituksen taso on turvattava.

3.3.2 Esitys: Samiedu tulee hyväksyä mukaan toiminnanohjauskokeiluun Suomen laadukkaimpana ammatillisen koulutuksen järjestäjänä

Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Samiedu tuntee jäsenkuntansa, yrityskumppaninsa ja heidän tarpeensa. Samiedu hakeutuu mukaan vuonna 2025 alkavaan uuteen OKM:n ammatillisen koulutuksen toiminnanohjausmenettelyyn, jossa määritellään toimia koulutustarjonnan ja työmarkkinoiden kohtaannon sekä koulutuksen laadun varmistamiseksi. Samiedu tulee hyväksyä mukaan toiminnanohjauskokeiluun Suomen laadukkaimpana ammatillisen koulutuksen järjestäjänä. OKM on myöntänyt Samiedulle ammatillisen koulutuksen laatupalkinnon viisi kertaa, ainoana Suomessa.

3.4 Seutukaupunkipolitiikan kehittäminen

3.4.1 Esitys: Kehitetään seutukaupunkeja strategisesti ja tehdään esimerkiksi erillinen seutukaupunkiohjelma, johon sisällytetään alla olevia toimenpiteitä.

3.4.1.1 Finnveran rahoituksen takausosuuden nostaminen 90 prosenttiin.

3.4.1.2 Alueellisen kuljetustuen tukiprosenttien yhdenmukaistaminen koko Itä-Suomen alueella.

3.4.1.3 Puhtaan energian siirtymää toteuttavien aurinko- ja tuulivoimainvestointien mahdollistaminen Itä-Suomeen esimerkiksi korkeammilla investointiavustuksilla.

- 3.4.1.4 Suomen akatemian ja Business Finlandin rahoituksesta suunnataan 50 miljoonaa euroa Itä-Suomen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön.

3.5 Valtion toimintojen kehittäminen Savonlinnassa

- 3.5.1 Velkaneuvontakeskuksen toimintojen vahvistaminen Savonlinnassa
- 3.5.2 Museoviraston toimintojen vahvistaminen Savonlinnassa
- 3.5.3 Metsähallituksen toimintojen vahvistaminen Savonlinnassa